

Migrende 24 Saatlik Ya?am Kalitesi Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Migrende 24 Saatlik Ya?am Kalitesi Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=26087>

Özet

Migrende 24 Saatlik Yaşam Kalitesi Ölçeği (M24YQÖ), migren hastalarının deneyimlediği semptomları ve kısıtlılıkları günlük yaşam kalitesi üzerindeki etkisini 24 saatlik kısa bir zaman dilimi içinde değerlendirmek amacıyla Türkçe'ye **uyarlama** çalışması yapılmış psikometrik bir araçtır. Ölçek, 15 maddeden ve beş alt boyuttan oluşmaktadır. Türkiye'deki geçerlik ve güvenilirlik çalışmaları İtu ve Karadakovan (2008) tarafından gerçekleştirilmiş olup, ölçeğin güçlü yapısal geçerliğe ve yüksek iç tutarlılığa sahip olduğu kanıtlanmıştır. Bu ölçek, klinik araştırmalarda ve tedavi etkinliğinin kısa süreli takibinde migrenin toplam yükünü ölçmek için önemli bir araç olarak kabul edilmektedir.

Anahtar Kelimeler

Migren, Yaşam Kalitesi, Psikometrik Ölçek, Geçerlik, Güvenilirlik, Faktör Analizi, M24YQÖ.

Yazarlar

Fatma İtu, Ayla Karadakovan.

Amaç

Bu ölçeğin temel amacı, **migren** ataşının akut etkileri altında hastaların fiziksel, sosyal ve duygusal işlevselliklerinde meydana gelen bozulmaları spesifik olarak 24 saatlik bir zaman dilimi üzerinden saptamaktır. M24YQÖ, migrenin yaşam kalitesi üzerindeki ani yükünü ölçerek, tedavi yöntemlerinin hız ve kısa vadeli etkinliğini değerlendirmeye olanak tanır.

Ölçek, migren hastalarının yaşadığı semptomları yoğunluğu ile birlikte, bu semptomların günlük aktiviteleri, iş performansını ve ilişkilerini ne ölçüde engellediğini tespit etmek üzere geliştirilmiştir. Bu sayede, hastalarının bütüncül etkileri hakkında nicel veriler elde edilir.

Yapı (Konstrukt)

Ölçek, **migren** hastalarının çok boyutlu etkileri sonucunda ortaya çıkan öznel **düşünü** ölçmektedir. Bu yapı, sadece ağırlığı gibi tek bir fizyolojik göstergeye odaklanmak yerine, hastalarının bireyin genel işlevselliği üzerindeki karmaşık ve geniş kapsamlı etkilerini ele alır. Yapı, beş temel alt boyut aracılığıyla temsil edilmektedir: Migren Semptomları, Duygular-Endişeler, Çalışma Fonksiyonelliği, Sosyal Fonksiyonellik ve Enerji-Canlılık.

Geçerlik

Ölçeğin Türkiye örneğinde yapılan geçerlik çalışmasında, yapı geçerliği **faktör analizi** ile

incelenmiştir. Elde edilen istatistiksel sonuçlar, ölçeğin teorik olarak öngörülen beş faktörlü yapıyı desteklediğini göstermiştir. Bu bulgular, ölçeğin gerçekten de migrenin yaşam kalitesi üzerindeki etkilerini ölçtüğünü kanıtlamaktadır. Faktör analizi sonuçları, verilerin faktörleştirilmeye uygun olduğunu gösteren yüksek KMO ve anlamlı Barlett testi değerleri ile desteklenmiştir.

Güvenilirlik

M24YQÖ'nün güvenilirliği, iç tutarlılık katsayısı olan **Cronbach Alpha** değeri hesaplanarak test edilmiştir. Ölçeğin tümü için elde edilen **Cronbach Alpha** değeri 0.90 olarak bulunmuştur. Bu değer, psikometrik standartlara göre mükemmel düzeyde bir iç tutarlılığı işaret etmektedir ve ölçek maddelerinin aynı yapıyı yüksek düzeyde tutarlı bir şekilde ölçtüğünü göstermektedir.

Yapılan detaylı madde analizi sonucunda, ölçeğin genel güvenilirliğini olumsuz etkileyecek veya yapılarından çıkarılması gereken hiçbir madde tespit edilmemiştir. Bu durum, orijinal 15 maddenin tamamının Türkçe uyarlamasında geçerli ve güvenilir kaldığını teyit etmektedir.

Faktör Analizi

Ölçeye uygulanan açılmaya **faktör analizi** sonucunda, ölçeğin toplam varyansının %71.65'ini açıklayan beş faktörlü bir yapı elde edilmiştir. Bu oran, ölçeğin yapısal açıklama gücünün oldukça yüksek olduğunu göstermektedir.

Örneklem yeterliliğini değerlendirmek için kullanılan istatistikler de güçlü sonuçlar vermiştir. **Kaiser-Meyer Olkin (KMO)** katsayısı 0.86 olarak saptanmıştır. Barlett Küresellik Testi sonucu ise $X^2=561.043$ ve $p=0.00$ olarak bulunmuştur; bu sonuçlar, veri setinin faktör analizi için uygun olduğunu ve değişkenler arasında anlamlı korelasyonlar bulunduğunu kanıtlamaktadır.

Elde edilen beş alt boyut ve madde sayıları şunlardır:

Migren Semptomları
Duygular-Endişeler
Çalışma Fonksiyonelliği
Sosyal Fonksiyonellik
Enerji-Canlılık

Ölçek Bilgileri

Test Çeşidi: Uyarlama (Adaptasyon)

Format: 15 madde ve 5 alt boyuttan oluşur. Cevaplar 7'li derecelendirme (Likert Tipi) üzerinden toplanır.

Mevcut Diller: Türkçe (Uyarlanmış Versiyon).

Hedef Popülasyon Grubu: Migren tanışalmış hastalar.

Yaş Grubu: Yetişkinler.

Popülasyon Detayları: Ölçek, migren semptomlarının günlük yaşam üzerindeki etkisini ölçmek üzere klinik popülasyonlarda kullanılmaktadır.

Test Metodolojisi: Bireyin kendi bildirimine dayalı (Self-report) ölçek.

Anahtar Kelimeler

Migren Ayrışması, Yaşam Kalitesi Ölçümü, Fonksiyonel Kısıtlama, Duygusal Etki, 7'li Likert, Çıktılar, KMO.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcıları: Bilgi mevcut değildir.

Kurum E-posta Adresleri: Bilgi mevcut değildir.

Yazışma Adresi: Sorumlu yazarın iletişim e-posta adresi: fatmailtus@yahoo.com

Şinler, Ücret ve Test Yılı

Ölçeğin Türkiye'deki geçerlik ve güvenilirlik çalışması 2008 yılında yayınlanmıştır. Ölçeğin kullanımı için sorumlu yazar Fatma İtu ile iletişime geçilmesi tavsiye edilmektedir. Orijinal makale Türkiye Klinikleri dergisinde yayınlanmıştır ve bağlantısı mevcuttur.

Ölçeğin orijinal PDF dosyası buradan indirilebilir: [migrende-24-saatlik-yasam-kalitesi-olcegi-toad.pdf](#)

Kaynaklar

İtu, F. ve Karadakovan, A. (2008). Migrende 24 Saatlik Yaşam Kalitesi Ölçeği'nin Türkiye'deki geçerlik ve güvenilirliği. *Türkiye Klinikleri J Neur.* 3(2), 59-63.

Migrende 24 Saatlik Yaşam Kalitesi Ölçeği Maddeleri

Ölçek toplamda 15 maddeden oluşmakta olup, bu maddeler aşağıdaki beş alt boyuta dağılmıştır:

Migren semptomları?

Duygular-Endişeler

Çalışma Fonksiyonelliği

Sosyal Fonksiyonellik

Enerji- Canlılık

ARABPSYCHOLOGY.COM